

**SZKOŁA POLICEALNA -
MEDYCZNE STUDIUM ZAWODOWE
im. DANUTY SIEDZIKÓWNY PS. „INKA”
w BIAŁEJ PODLASKIEJ
ul. Okopowa 3
21-500 Biała Podlaska**

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Opracował:

Jarosław Żuk – inspektor ochrony przeciwpożarowej

Zatwierdził:

DYREKTOR SZKOŁY
Marzena Paszkowska
mgr Marzena Paszkowska

.....

Biała Podlaska

listopad 2023 r.

Spis treści

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	3
II. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA	3
III. POJĘCIA PODSTAWOWE ZWIĄZANE Z BEZPIECZEŃSTWEM POŻAROWYM	4
IV. CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU.....	5
V. ZAGROŻENIA POŻAROWE	8
VI. ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTAWANIA POŻARU.....	11
VII. WYPOSAŻENIE, ROZMIESZCZENIE SPRZĘTU GAŚNICZEGO, ZASADY KONSERWACJI I UŻYCIA.....	13
VIII. ZASADY ALARMOWANIA I POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA.	16
IX. ORGANIZACJA I WARUNKI EWAKUACJI.....	20
X. SPOSOBY WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM	22
XI. ORGANIZACJA SZKOLEŃ PRACOWNIKÓW.....	24
XII. ZAŁĄCZNIKI.....	26

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

- 1) art. 4 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 961 z późn. zm.);
- 2) § 6 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719 z późn. zm.);
- 3) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065 z późn. zm.);
- 4) projekt architektoniczno-budowlany;
- 5) informacje uzyskane od użytkownika obiektu;
- 6) Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego z 2003 r.

II. PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Zgodnie z ustawą z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia i mienia przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Obowiązek zabezpieczenia obiektu przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem realizuje Dyrektor Szkoły poprzez wyznaczonych pracowników. Wszyscy pracownicy ponoszą odpowiedzialność za naruszenie przepisów przeciwpożarowych w trybie i na zasadach określonych w innych przepisach.

Ochrona przeciwpożarowa w obiekcie realizowana jest głównie poprzez:

- 1) zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- 2) zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- 3) prowadzenie innych działań ratowniczych.

Przedmiotem opracowania jest analiza zagrożeń pożarowych oraz określenie sposobów postępowania personelu szkoły oraz słuchaczy w czasie powstałego zagrożenia dla życia i zdrowia, zwłaszcza podczas pożaru. Podstawowym zadaniem opracowania jest ocena realnych zagrożeń pożarowych występujących podczas normalnego funkcjonowania szkoły oraz określenie warunków ewakuacji w kontekście funkcji obiektu. Podjęcie akcji ratowniczo – gaśniczej po uprzednim rozpoznaniu wielkości zagrożenia, podjęcie próby ograniczenia jego skutków oraz udzielenie pierwszej pomocy poszkodowanym, a także przygotowanie warunków do działania specjalistycznym podmiotom

ratowniczym, takim jak jednostki straży pożarnej – to zadania, które powinny być realizowane przez cały personel szkoły od początku zaistniałego zdarzenia.

Aby cele te były możliwe do osiągnięcia niezbędne jest w szczególności:

- a) przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych
- b) wyposażenie budynku w sprzęt i środki gaśnicze
- c) systematyczne prowadzenie kontroli i konserwacji instalacji, urządzeń i sprzętu technicznego oraz sprzętu gaśniczego jak i stałych urządzeń gaśniczych (sprawne działanie głównego wyłącznika prądu, hydrantu wewnętrznego, węży hydrantowych, gaśnic).
- d) aktualizowanie niniejszej instrukcji co najmniej raz na dwa lata oraz po zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpłyną na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej, dokonanie aktualizacji powinno być potwierdzone wpisami w załączniku do niniejszej instrukcji.
- e) prowadzenie okresowych szkoleń personelu w zakresie wiedzy i umiejętności postępowania w przypadku zaistnienia pożaru lub innego zdarzenia
- f) coroczne przeprowadzanie praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji. W ramach ćwiczeń w trakcie roku szkolnego należy wszystkich słuchaczy i pracowników ewakuować z sal lekcyjnych i innych pomieszczeń szkoły do miejsca zbiórki dla ewakuowanych, który znajduje się na terenie przed szkołą od strony ul. Okopowej. O planowanym terminie ewakuacji należy z wyprzedzeniem powiadomić miejscowego KM PSP w Białej Podlaskiej. Z przeprowadzonych ćwiczeń należy sporządzić sprawozdanie. Jeden egzemplarz instrukcji powinien być udostępniony pracownikom do stałego korzystania i przechowywany w dziale kadr lub sekretariacie, drugi egzemplarz dostępny dla służb ratowniczych i przechowywany w miejscu stale udostępnionym przy wejściu do budynku.

III. POJĘCIA PODSTAWOWE ZWIĄZANE Z BEZPIECZEŃSTWEM POŻAROWYM

Bezpieczeństwo pożarowe – stan eliminujący zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz mienia uzyskany przez funkcjonowanie norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przed pożarem.

Ciecz palna – ciecz o temperaturze zapłonu do 100⁰C.

Gęstość obciążenia ogniowego – ilość jednostek cieplnych przypadające na jednostkę powierzchni w MJ/m².

Materiały niebezpieczne pożarowo – ciecze palne o temp zapłonu poniżej 55⁰C, gazy palne, ciecze stałe wywarzające z wodą lub parą gazy palne, ciała stałe zapalające się samorzutnie w powietrzu,

materiały wybuchowe i pirotechniczne, ciała stałe utleniające się w temp. rozkładu poniżej 21⁰C, ciała stałe jednorodne o temp. samozapłonu poniżej 200⁰C oraz materiały mające skłonność do samozapalenia.

Przestrzeniach zagrożonych wybuchem – należy przez to rozumieć przestrzenie, w których może wystąpić atmosfera wybuchowa w ilościach wymagających podjęcia specjalnych środków w celu zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy.

Techniczne środki zabezpieczenia przeciwpożarowego – techniczne urządzenia sprzęt, instalacje, lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożaru.

Warunki ewakuacji – zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniającym ludziom szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

Zagrożenie wybuchem – możliwość tworzenia się w różnych warunkach przez palne gazy, pyły lub włókna ciała stałych, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon spowodują nagły wzrost ciśnienia.

Pracach niebezpiecznych pod względem pożarowym – należy przez to rozumieć prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.

IV. CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU

Przeznaczenie

Budynek użyteczności publicznej, zaliczany do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, przeznaczony do prowadzenia działalności edukacyjnej młodzieży i dorosłych.

Własność – Marszałek Województwa Lubelskiego.

Administrator – Dyrektor Szkoły.

Budynek szkoły mieści się w jednej strefie pożarowej.

Lokalizacja

Budynek szkoły, dwukondygnacyjny jedna kondygnacja podziemna, druga nadziemna, zlokalizowany jest przy ul. Okopowej 3. Budynek jest łącznikiem zaadaptowanym na potrzeby szkoły, łączącym budynek administracyjny i budynek zamieszkania zbiorowego. Do budynku zapewniony jest

swobodny dojazd pożarowy bezpośrednio od ul. Okopowej, odległość budynku od ulicy ok. 20 m. Teren od strony ul. Okopowej nie ogrodzony.

Oddalenie budynku od obiektów sąsiadujących:

- 1) od strony północno-zachodniej, budynek główny WSzS-145m;
- 2) od strony południowej, budynek usługowo handlowy-44m;
- 3) od strony wschodniej, budynek garażowy -34m;
- 4) od strony zachodniej w łączniku w sąsiedztwie pomieszczeń Szkoły Policealnej mieszkanie jednorodzinne.

Położenie obiektu szkoły w stosunku do lokalizacji służb ratowniczych .

Oddalenie obiektu szkoły od niektórych ważniejszych obiektów, służb publicznych i ratowniczych w mieście jest następujące:

- Jednostki Ratowniczo - Gaśniczej PSP - 5 km
- Komendy Miejskiej Policji - 1.5 km
- Pogotowia Ratunkowego - 2 km
- Pogotowia Energetycznego - 2.5 km

Teren wokół i szkoła uzbrojona jest w następujące instalacje techniczne:

- instalacja wodna- sieć miejska
- wewnętrzna sieć hydrantowa, na parterze przy wejściu -hydrant wewnętrzny 25mm
- instalacji kanalizacji sanitarnej-sieć miejska
- instalacja grzewcza-zasilanie z PEC
- instalacja elektryczna
- instalacja odgromowa
- instalacja teletechniczna
- wewnętrzna instalacja wentylacyjna, grawitacyjna
- brak przyłączy do wewnętrznej instalacji gazowej
- brak przewodów i instalacji kominowej

Główny zawór wody i ciepła zlokalizowany w podpiwniczeniu(niski parter), w pomieszczeniu technicznym.

Zewnętrzne zaopatrzenie wodne: zasilanie budynku przez miejska sieć wodociągową, sieć hydrantową zewnętrzną DN80– prowadzona wzdłuż ulicy Okopowej. Najbliższy hydrant przy ul. Okopowej odległość 31 m, i od strony północnej budynku odległość 5 m.

Opis konstrukcji obiektu.

Budynek szkoły stanowi parterowy łącznik wraz z podpiwniczeniem (niski parter) adaptowany na potrzeby Szkoły Policealnej-Medycznego Studium Zawodowego. Łączy dwa skrzydła 5-kondygnacyjne budynku administracyjno-biurowego po stronie zachodniej, strona wschodnia budynek zamieszkania zbiorowego.

Budynek Szkoły wykonany z niepalnych materiałów typu belit o grubości ok. 40 cm, ściany wewnętrzne, belit o grubości 12 i 25 cm. Ściany zewnętrzne i wewnętrzne pokryte tynkiem. Klatki schodowe o konstrukcji żelbetowej. Podłogi pokryte płytką ceramiczną. Konstrukcja i wykończenie z materiałów niepalnych. Pokrycie budynku stropodachem, kryty papą.

Główne wejście do budynku od strony ul. Okopowej, wyjście dodatkowe z podpiwniczenia budynku zlokalizowane w szczycie budynku od strony wschodniej. Oba wyjścia spełniają funkcję wyjścia ewakuacyjnego.

Jako dodatkowe wyjście z korytarza na parterze budynku możliwe jest poprzez pracownię i korytarz budynku wielorodzinnego. Klucz od tego wyjścia umieszczony w zabezpieczonej skrzynce przy drzwiach prowadzących do tego wyjścia.

Wielkości powierzchni użytkowych i kubatura

- podpiwniczenie budynku (niski parter), pow. użytkowa –ok. 564 m²,
- parter budynku, pow. użytkowa –ok. 411 m²,
- kubatura całego budynku-ok. 2800m³

Długość dojsć i przejść ewakuacyjnych

Długość przejść w pomieszczeniach budynku szkoły nie przekracza 40 m, jest zgodna z wymaganiami przepisów. Dojście ewakuacyjne, przy dwóch dojsciach, nie przekracza 60 m i również spełnia wymagania przepisów techniczno-budowlanych.

Komunikacja pionowa

Ewakuacja osób z podpiwniczenia (niskiego parteru) możliwa jest dwiema klatkami schodowymi i wyjściami na zewnątrz budynku, zlokalizowanymi w południowej i wschodniej (szczytowej) części budynku. Klatki schodowe konstrukcji żelbetonowej, wykończone płytami typu „lastriko”. Szerokość biegu południowej klatki schodowej południowej wynosi 1.2 m, spełnia wymagania przepisów techniczno-budowlanych. Spocznik powinien być szerokości 1.4 m. Powyższy fakt nie powoduje wystąpienia warunków zagrożenia życia ludzi. Szerokość zewnętrznej klatki schodowej spełnia wymagania ww. przepisów.

Przeznaczenie pomieszczeń

Podczas normalnego, codziennego użytkowania wykorzystuje się pomieszczenia zlokalizowane na obu kondygnacjach budynku.

- **podpiwniczenie(niski parter):** biblioteka, pomieszczenie magazynowe, pracownia medyczna, pomieszczenie techniczne, aula, pracownia terapii zajęciowej, 3 pracownie opieki i pielęgnacji, siłownia, kasa, 2 pomieszczenia sanitarne,
- **parter budynku:** gabinet Dyrekcji, sekretariat, pomieszczenie techniczne, 2 pom. księgowości, pokój nauczycielski, pracownia masażu, 2 pracownie kosmetyczne, pracownia masażu sportowego, pracownia informatyki i anatomii, 2 pomieszczenia sanitarne,

Maksymalna ilość osób przebywających w budynku zmienna:

- słuchacze maksymalnie- 265 osób
- kadra pedagogiczna, administracja i obsługa, maksymalnie- 34 osoby

Klasa odporności pożarowej budynku

Cały budynek został wykonany w klasie C odporności pożarowej z elementów nierozprzestrzeniających ognia, co spełnia wymagania przepisów techniczno-budowlanych.

V. ZAGROŻENIA POŻAROWE

Źródła powstawania pożaru:

Pomieszczenia eksploatowane przez szkołę zalicza się do kategorii zagrożenia ludzi ZL III, budynek jest oddzielony od pozostałych budynków i znajduje się w jednej strefie pożarowej. Występująca w budynkach gęstość obciążenie ogniowego mieści się w przedziale poniżej 500 MJ/m². Budynek wykonany z materiałów nierozprzestrzeniających ognia. Nie występują strefy zagrożenia wybuchem.

Dodatkowe zagrożenie pożarowe w budynku szkoły może wynikać z eksploatacji urządzeń i instalacji elektrycznej, występowania pewnych ilości materiałów palnych (meble biurowe i szkolne, książki, materiały biurowe, niewielkie ilości materiałów dekoracyjnych itp.). Materiały łatwo zapalne w niewielkich ilościach mogą znajdować się również w innych miejscach (np.: środki czystości używane do utrzymania porządku, małe ilości farb, lakierów i rozcieńczalników).

Do potencjalnych źródeł powstania pożaru w obiekcie szkoły należą:

- 1) nieostrożność osób:
 - porzucenie niedopałka zapalki lub papierosa do palnego kosza na śmieci lub pomiędzy inne palne przedmioty,
 - pozostawienie niewyłączonego z sieci grzejnika elektrycznego, czajnika, kuchenki, na podstawie palnej nie odizolowanej lub niedostatecznie odizolowanej od podłoża palnego,

- stosowanie otwartego ognia w miejscach z materiałami palnymi,
 - wykonywanie prac remontowych w pomieszczeniach przy użyciu palników spawalniczych, otwartego źródła ognia, bez należytego zabezpieczenia i nadzoru,
 - operowanie otwartym ogniem lub niezabezpieczonymi odpowiednio urządzeniami,
 - pozostawienie palnych przedmiotów w pobliżu urządzeń grzejnych.
- 2) wady i braki w instalacji i urządzeniach elektroenergetycznych:
- przeciążenia instalacji i urządzeń,
 - zwarcia,
 - stosowanie prowizorycznych instalacji,
 - grzanie się styków i złączy,
 - niewłaściwe zabezpieczenia instalacji,
- 3) wyładowania atmosferyczne:
- uszkodzenie zwodów lub uziomów instalacji piorunochronnej,
 - zbyt duży opór uziemień lub złe wykonanie uziemień.
- 4) samozapalenia:
- aktywacja tlenu przez substancje palne,
 - utlenianie.
- 5) wady urządzeń mechanicznych.
- 6) awaria urządzeń elektronicznych (np. zasilaczy, komputerów, odbiorników radiowych, wzmacniaczy itp.),
- 7) podpalenia: umyślne, nieumyślne.
- 8) wykonywanie w budynku lub sąsiedztwie prac pożarowo-niebezpiecznych

Pośrednie przyczyny powstania pożarów i innego miejscowego zagrożenia.

- 1) brak odpowiednich przepisów organizacyjno- porządkowych,
- 2) niewłaściwa organizacja prac,
- 3) lekceważenie przepisów, zaniechanie obowiązków,
- 4) brak porządku i czystości,
- 5) niewłaściwy stan techniczny urządzeń,
- 6) brak odpowiednich urządzeń zabezpieczających,
- 7) brak planowej działalności techniczno-organizacyjnej w kierunku podniesienia stanu bezpieczeństwa pożarowego.

Przyczyny rozszerzania się pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

- 1) niezauważenie pożaru w początkowej fazie rozwoju,
- 2) opóźnione zaalarmowanie straży pożarnej o powstałym pożarze,
- 3) brak umiejętności u pracowników opanowania pożaru w zarodku przez niewłaściwe użycie i zastosowanie sprzętu gaśniczego,
- 4) brak lub niesprawność sprzętu gaśniczego,
- 5) palne konstrukcje oraz nagromadzone materiały palne w miejscu powstania pożaru,
- 6) utrudniony dostęp do miejsca, w którym powstał pożar,
- 7) utrudniony dojazd do miejsca zdarzenia dla jednostek straży pożarnej, np. poprzez parkujące pojazdy.
- 8) palne elementy wystroju i wyposażenia wnętrz,
- 9) wadliwy system instalacji użytkowych, wentylacyjnej, elektroenergetycznej.

W normalnych warunkach eksploatacyjnych główne zagrożenie pożarowe występuje w pomieszczeniach gospodarczych, zapleczu socjalnym, gdzie intensywnie wykorzystuje się urządzenia techniczne zasilane energią elektryczną. Innymi pomieszczeniami gdzie występuje duże zagrożenie pożarowe, m.in. ze względu na przechowywanie większej ilości materiałów palnych, są pomieszczenia podręcznych magazynów gospodarczych, biblioteka, archiwum. Wszystkie pomieszczenia użytkowane przez personel są narażone na powstanie pożaru szczególnie w pomieszczeniach biurowych, pokojach socjalnych, pracowniach wskutek zwiększonego prawdopodobieństwa pozostawienia urządzeń elektrycznych, grzewczych, substancji chemicznych o właściwościach palnych.

Zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego podczas pożaru.

Zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego podczas pożaru mogą wynikać z następujących zjawisk i warunków:

- 1) zatrucia wydzielającymi się gazami toksycznymi podczas tlenia się materiałów palnych, szczególnie tworzyw sztucznych oraz wykładzin podłogowych i innych,
- 2) oparzeń ciała przez płomień oraz rozgrzane przedmioty,
- 3) silnego zadymienia dróg ewakuacyjnych,
- 4) nieprzestrzegania obowiązujących zasad przygotowania wewnętrznych dróg ewakuacyjnych (zastawienie przedmiotami lub przekroczenie długości dojść do wyjść),
- 5) niezachowania spokoju i poddanie się psychozie strachu (paniki), co może doprowadzić do nieodpowiedzialnych zachowań osób prowadzących ewakuację.

Potencjalne drogi rozprzestrzeniania się pożaru

- a) **konwekcja naturalna.** Podczas konwekcyjnego ruchu gazów cząsteczki powietrza są przemieszczane i unoszone ku górze, gdzie stykając się z przedmiotami oddają im ciepło. Dotyczy to również wszelkich innych produktów spalania. Konwekcja jest drogą, którą rozchodzi się około 80 % ciepła powstającego w czasie trwania pożaru, zdolnego do ogrzania znajdujących się na jego drodze materiałów palnych, do temperatury zapalenia powodując rozprzestrzenianie się pożaru.
- b) **promieniowanie cieplne** ze strefy spalania rozchodzi się we wszystkich kierunkach, natomiast każde ciało znajdujące się w strefie promieniowania cieplnego absorbuje energię cieplną emitowaną przez palące się materiały.
- c) **przewodzenie ciepła** odbywa się w przypadku bezpośredniego styku materiałów ogrzanych do wyższej temperatury z materiałami o temperaturze niższej.

VI. ZASADY ZAPOBIEGANIA MOŻLIWOŚCI POWSTAWANIA POŻARU

1. Zadania i obowiązki Dyrektora Szkoły.

Za całokształt spraw dotyczących ochrony zdrowia i życia osób oraz mienia odpowiedzialny jest Dyrektor Szkoły. Odpowiada również – jak wynika z ustawy – za sprawy zabezpieczenia przeciwpożarowego szkoły i terenu, dlatego powinien:

- 1) znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe, jak również kontrolować przestrzeganie tych przepisów przez podległych pracowników i słuchaczy;
- 2) zapoznać pracowników, zwłaszcza pracowników nowo zatrudnionych, z zagrożeniem pożarowym występującym w szkole, środkami przeciwdziałania pożarom, rozmieszczeniem sprzętu oraz sposobami postępowania w przypadku pożaru,
- 3) dopilnować aby pracownicy odbyli okresowe przeszkolenie przeciwpożarowe;
- 4) usuwać dostrzeżone lub wskazane zaniedbania mogące spowodować pożar;
- 5) organizować próbne ćwiczenia ewakuacyjne;
- 6) organizować corocznie przegląd urządzeń gaśniczych i innych służących ochronie pożarowej;
- 7) prowadzić bieżący nadzór nad stanem technicznym budynku, instalacji, zachowaniem osób przebywających na terenie szkoły;
- 8) wyznaczyć pracowników do wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników i słuchaczy;
- 9) w przypadku powstania realnego zagrożenia niezwłocznie powiadomić straż pożarną, prowadzić skuteczną akcję ewakuacyjną i gaśniczą do czasu przybycia jednostek gaśniczych PSP lub OSP.

2. Obowiązki personelu pedagogicznego szkoły.

- 1) znajomość obowiązujących przepisów przeciwpożarowych oraz przepisów bhp i przestrzeganie ich podczas codziennej pracy;
- 2) uczestnictwo w szkoleniu przeciwpożarowym, tak by poznać najważniejsze zasady prowadzenia akcji ratowniczo – gaśniczej;
- 3) znajomość sposobów i zasad postępowania w przypadku zauważenia pożaru;
- 4) znajomość zasad prowadzenia sprawnej ewakuacji w momencie zagrożenia;
- 5) usuwanie dostrzeżonych zaniedbań lub usterek, które mogą spowodować pożar lub zgłaszanie ich do Dyrektora Szkoły.

3. Wskazania dla pozostałych pracowników obsługi, zwłaszcza woźnego, sprzątaczk.

Ze względu na zagrożenia pożarowe występujące w pomieszczeniach ogólnodostępnych, technicznych, magazynowych **zabrania się:**

- 1) palenia tytoniu i wchodzenia do pomieszczeń z ogniem otwartym;
- 2) korzystania z uszkodzonych urządzeń i instalacji elektrycznych, naprawiania instalacji elektrycznej we własnym zakresie lub zakładanie prowizorycznych instalacji;
- 3) wykonywania prac z zastosowaniem otwartych źródeł ognia, tzw. prac pożarowo niebezpiecznych, bez uzgodnień tych prac z Dyrekcją Szkoły i bez uprzedniego zabezpieczenia miejsc, w których te prace mogą być wykonywane;
- 4) zastawiania przejść, dojść do urządzeń i sprzętu zabezpieczenia pożarowego i urządzeń gaśniczych;
- 5) przechowywania w pomieszczeniach magazynowych nadmiernej ilości cieczy łatwopalnych i gazów palnych;
- 6) pozostawiania bez nadzoru włączonych urządzeń elektrycznych, które nie są przystosowane do pracy ciągłej grzewczych.

4. Zobowiązuje się pracowników do:

- 1) znajomości dokładnego rozmieszczenia sprzętu przeciwpożarowego oraz umiejętności posługiwania się nim,
- 2) znajomości sposobu alarmowania straży pożarnej i pracowników szkoły;
- 3) pracownicy obsługi powinni rzetelnie dokonywać obchody wewnętrzne i zewnętrzne, w tym po godzinach pracy szkoły, celem sprawdzenia stanu bezpieczeństwa pożarowego budynku i terenu;
- 4) kontrolowania rozmieszczenia i dostępu do sprzętu gaśniczego, drożności dróg i wyjść ewakuacyjnych, osób obcych przebywających na terenie szkoły poza godzinami pracy;

- 5) w przypadku powstania realnego zagrożenia pożarem niezwłocznego powiadomienia służb ratowniczych i Dyrektora Szkoły, wyłączenia prądu, otwarcia drzwi ewakuacyjnych, przystąpienia do gaszenia pożaru przy użyciu dostępnego sprzętu gaśniczego;

VII. WYPOSAŻENIE, ROZMIESZCZENIE SPRZĘTU GAŚNICZEGO, ZASADY KONSERWACJI I UŻYCIA

W oparciu o § 32 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719 z późn. zm) obiekty muszą być wyposażone w gaśnice, spełniające wymagania Polskich Norm dotyczących gaśnic.

Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie:

- 1) A – materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli;
- 2) B – cieczy i materiałów stałych topiących się;
- 3) F – tłuszczu i olejów w urządzeniach kuchennych

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach przypada, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczególnych na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi.

W budynku gaśnice proszkowe rozmieszczono na korytarzach lub pomieszczeniach, natomiast miejsca usytuowania gaśnic oznaczono znakami zgodnie z PN-EN w następujących ilościach:

- podpiwniczenie(dolny parter) – 3 szt.
- parter – 3 szt.

Zasady konserwacji sprzętu gaśniczego.

Aby gaśnice funkcjonowały w sprawny i niezawodny sposób muszą być poddawane okresowym przeglądom, konserwacji lub remontom. Konserwację gaśnic przeprowadza wyspecjalizowana firma zgodnie z zaleceniami producenta, nie rzadziej jednak jak raz w roku.

Przeglądy techniczne hydrantów wewnętrznych raz w roku. Wężę pożarnicze będące na wyposażeniu hydrantów wewnętrznych poddawane są próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych, co 5 lat powierza się wykonane prób ciśnieniowych wyspecjalizowanej firmie. Na bieżąco należy sprawdzać kompletność

szafek hydrantowych – polega to na sprawdzeniu, czy znajduje się w nich wąż, prądownica i zawór oraz czy zapewniony jest odpowiedni do nich dostęp, czystość w szafkach hydrantowych.

Minimum raz w roku konieczne jest sprawdzenie skuteczności działania przeciwpożarowego wyłącznika prądu.

Badania i przeglądy instalacji mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe budynku przeprowadzają firmy/osoby posiadające stosowne kwalifikacje i uprawnienia, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Właściciel obiektu, zobowiązany jest do dokonywania wpisów z przeprowadzenia w/w badań do książki obiektu na podstawie sporządzonych protokołów.

Zasady użycia sprzętu gaśniczego

Równocześnie z alarmowaniem należy przystąpić do akcji gaśniczej za pomocą dostępnego sprzętu gaśniczego będącego na wyposażeniu obiektu – gaśnice, koce gaśnicze i hydranty wewnętrzne.

Podręczny sprzęt wykorzystywany jest do gaszenia pożarów w zarodku, w pierwszej fazie pożaru.

Dostępny sprzęt gaśniczy należy wykorzystywać do gaszenia pożarów i dostosować się do następujących wskazań:

Grupa pożaru	Rodzaj palącego się materiału	Rodzaj środka gaśniczego
A	Ciała stałe pochodzenia organicznego, przy spalaniu których występuje zjawisko żarzenia (drewno, papier itp. materiały)	woda, piana gaśnicza, proszek gaśniczy,
B	Ciecze palne i substancje stałe topniejące wskutek ciepła (rozpuszczalniki, pasty do podłogi, topiące się tworzywa sztuczne.	piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla
C	Gazy palne (gaz miejski, metan, propan-butan	proszek gaśniczy, dwutlenek węgla
F	Tłuszcze w urządzeniach kuchennych(olej roślinny	proszek gaśniczy, dwutlenek węgla
(E)	Požary ABCDF występujące w obrębie urządzeń pod napięciem	proszek gaśniczy, dwutlenek węgla

Uwaga! Zakaz gaszenia wodą: urządzeń elektrycznych instalacji pod napięciem, tłuszczu, paliw, rozpuszczalników.

Gaśnicą pianową możemy gasić tłuszcze w urządzeniach kuchennych (F), płynne ciecze palne (B)

Symbolami literowymi oznakowane są gaśnice odpowiednio do gaszenia pożarów danej grupy. Sprzęt gaśniczy należy tak dobierać, aby można nim ugasić ewentualny pożar. Wszyscy pracownicy powinni znać miejsce usytuowania sprzętu gaśniczego oraz zasady skutecznego użycia.

Przy gaszeniu należy pamiętać o następujących zasadach:

- kierować strumień środka gaśniczego na palące się przedmioty lub obiektu od strony zewnętrznej (skrajnej) w kierunku do środka,
- przy gaszeniu przedmiotów ustawionych pionowo należy gasić od góry w dół,
- należy używać środków gaśniczych przeznaczonych do gaszenia danej grupy pożarów.

Charakterystyka i sposób użycia sprzętu gaśniczego

Do sprzętu gaśniczego zaliczamy hydranty wewnętrzne, gaśnice i koce gaśnicze. Gaśnice są to przenośne urządzenia o masie środka gaśniczego do 12 kg, którego użycie następuje pod wpływem uruchamianego ręcznie wyzwolenia ciśnienia gazu. Efekt akcji gaśniczej, a także bezpieczeństwo jej prowadzenia zależy od wielu czynników, między innymi od wyboru odpowiedniego środka gaśniczego. Dokonanie prawidłowego wyboru zależy jest od rozpoznania rodzaju pożaru oraz pewnego minimum wiedzy o środkach gaśniczych i ich działaniu. W tym rozdziale przedstawiamy podstawowe informacje o podręcznym sprzęcie gaśniczym i sposobach jego użycia.

1. Hydrant

Hydrant jest to zawór zainstalowany na specjalnej sieci wodociągowej obudowany szafką i wyposażony w wąż pożarniczy i prądownice. Może być o średnicy 25 mm lub 52 mm. Ma on zastosowanie do lokalizacji pożarów w zarodku wszędzie tam gdzie jako środek gaśniczy stosuje się wodę.

Sposób użycia hydrantu jest następujący:

- otworzyć drzwiczki szafki sprawdzić czy podłączony jest wąż i prądownica,
- rozwinąć odcinek węża w całości unikając zagięć i załamań,
- odkręcić zawór w szafce i skierować strumień wody na miejsce pożaru
- obsługę hydrantu powinny stanowić dwie osoby: jedna obsługuje prądownice a druga obsługuje zawór hydrantowy dawkując ilość wody. Wodą nie gasimy urządzeń pod napięciem elektrycznym oraz w ich obrębie jak również innych substancji, które z wodą tworzą gazy palne np. karbid.

2. Gaśnica proszkowa

Gaśnica proszkowa jest to cylindryczny zbiornik zaopatrzonej w dźwignię uruchamiającą zawór lub zbijak połączony ze zbiornikiem z gazem napędowym. Środek gaśniczy (proszek) wyrzucany jest przez dyszę lub wężyk zakończony prądowniczką przy pomocy gazu obojętnego (azot lub dwutlenek

węgla). Po dostarczeniu gaśnicy w miejsce pożaru zrywamy plombę i zawleczkę blokującą, uruchamiamy dźwignie lub zbijak. W gaśnicach typu Z należy po pierwszym uruchomieniu dźwigni, zwolnić ją, odczekać 4-5 sek. i ponownie nacisnąć. Kierujemy strumień proszku w ognisko pożaru. Działanie gaśnicy można w każdej chwili przerwać przez zwolnienie dźwigni uruchamiającej lub dźwigni prądowniczki. Ze względu na swoją budowę syfonową gaśnica prawidłowo pracuje tylko w pozycji pionowej. Płomień gasić z krótkimi przerwami.

3. Gaśnica śniegowa

Gaśnica śniegowa jest to cylindryczny zbiornik zaopatrzony w zawór i wężyk zakończony dyszą wylotową lub w gaśnicach mniejszych króćcem obrotowym z dyszą. Wewnątrz gaśnicy znajduje się skroplony dwutlenek węgla, który po uruchomieniu pod własnym ciśnieniem wydostaje się na zewnątrz oziębiając się do temperatury ok. -80°C . Po dostarczeniu gaśnicy w pobliże pożaru zrywamy plombę zabezpieczającą, uruchamiamy zawór i kierujemy strumień dwutlenku węgla na ognisko pożaru. Działanie gaśnicze można w każdej chwili przerwać zamykając zawór.

Należy pamiętać o tym że:

- w czasie działania gaśnic trzymać ją tylko za uchwyty, niebezpieczeństwo odmrożenia dłoni w wyniku dotknięcia do stalowego zbiornika
- nie wolno używać tych gaśnic do gaszenia ludzi oraz w pomieszczeniach zamkniętych.
- ze względu na swoją budowę syfonową gaśnica prawidłowo pracuje tylko w pozycji pionowej.

4. Koc gaśniczy

Koc gaśniczy jest to płachta z tkaniny całkowicie niepalnej (włókno szklane) o powierzchni około 2 m^2 . Przechowuje się go w specjalnym futerał. Służy do tłumienia pożaru w zarodku przez odcięcie dopływu powietrza do palącego się przedmiotu.

Sposób użycia:

- wyjąć koc z futerału, rozłożyć i szczelnie przykryć palący się przedmiot.
- w przypadku gaszenia ludzi należy osobę przewrócić i przykryć ją szczelnie kocem.
- koce gaśnicze można wykorzystywać do przenoszenia ewakuowanego mienia.

VIII. ZASADY ALARMOWANIA I POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA.

System łączności w oparty jest o telefony sieci publicznej zainstalowane w sekretariacie, gabinecie Dyrektora i księgowości. Ponadto pracownicy posiadają telefony komórkowe, które również mogą być wykorzystywane do celów alarmowych w przypadku wystąpienia zagrożenia.

Każdy, kto zauważy nawet najmniejszy pożar lub inne zdarzenie zobowiązany jest:

- 1) natychmiast poinformować osoby znajdujące się w najbliższym sąsiedztwie pożaru, poprzez alarmowanie słowne.
- 2) powiadomić niezwłocznie Dyrektora Szkoły, tel.500 088 244, lub Kierownika gospodarczego tel. 83 343 61 54
- 3) w przypadku braku bezpośredniego kontaktu z Dyrekcją lub Kierownictwem niezwłocznie powiadomić Państwową Straż Pożarną tel. 998 lub 112,

Podczas alarmowania zachować spokój i nie dopuścić do paniki. Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze Strażą Pożarną należy wyraźnie podać:

- dokładny adres, nazwę obiektu lub jego części, w której powstał pożar, lub inne zdarzenie (określić w miarę możliwości najdogodniejszy dojazd do miejsca zdarzenia),
- co się pali – opisać rodzaj pożaru, jego rozmiar, wysokość płomienia (np. pokój administracyjny, instalacja elektryczna, do sufitu), lub co to jest za zdarzenie (awaria, wypadek),
- czy zaistniały wypadki z ludźmi i czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego (np. porażenie prądem, poparzenie),
- numer telefonu, z którego się dzwoni oraz swoje nazwisko,

W przypadku innego zdarzenia należy podać:

- co się wydarzyło (opisać w miarę zwięźle i dokładnie),
- rozmiar tego zdarzenia i ewentualne zagrożenia,
- dokładny adres zdarzenia,
- informację, czy zaistniały zdarzenia z ludźmi i czy wystąpiło zagrożenie życia lub zdrowia ludzkiego,
- imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego się dzwoni.

Uwaga! Odłożyć słuchawkę telefonu dopiero po otrzymaniu potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia, odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie rozmówcy przez Państwową Straż Pożarną.

W razie potrzeby alarmować inne służby – np. Pogotowie Ratunkowe, Policję, Pogotowie Energetyczne, Pogotowie Gazowe, Pogotowie wodno – kanalizacyjne itp.

Akcja ratowniczo – gaśnicza:

Po wykryciu pożaru w początkowej fazie rozwoju należy ocenić możliwość jego rozwoju i samodzielnego gaszenia. W przypadku braku realnej możliwości ograniczenia skutków należy niezwłocznie powiadomić osoby znajdujące się w zagrożonym rejonie, następnie niezwłocznie zaalarmować kierownictwo szkoły lub bezpośrednio Państwową Straż Pożarną.

Szkoła Policealna - Medyczne Studium Zawodowe im. Danuty Siedzikówny ps. „Inka” w Białej Podlaskiej
ul. Okopowa 3, 21-500 Biała Podlaska

Równocześnie z zaalarmowaniem jednostek Państwowej Straży Pożarnej należy przystąpić do ewakuacji osób z zagrożonych pomieszczeń i akcji ratowniczo – gaśniczej przy pomocy dostępnego sprzętu gaśniczego. Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo – gaśniczej powinna pamiętać o następujących zasadach:

- w pierwszej kolejności należy przeprowadzić ratowanie zagrożonego życia ludzkiego,
- otworzyć dodatkowe drzwi na drogach ewakuacyjnych,
- wyłączyć dopływ prądu elektrycznego w całym budynku lub do pomieszczeń objętych pożarem
- usunąć z zasięgu ognia możliwie wszystkie materiały palne, a w szczególności materiały mogące spowodować wybuch, pojemniki z palną cieczą, butle z gazem itp.,
- nie otwierać bez potrzeby drzwi, okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
- szybkie i prawidłowe uruchomienie środków gaśniczych umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

Uwaga: nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem!

Zasady postępowania pracowników szkoły w przypadku powstania pożaru do czasu przybycia jednostek ratowniczo-gaśniczych.

Do czasu przybycia jednostek ratowniczo -gaśniczych, kierownictwo akcją obejmuje Dyrektor Szkoły lub inna osoba wyznaczona do organizacji ewakuacji i gaszenia pożarów lub osoba najbardziej energiczna i opanowana wyznaczona przez Dyrektora. Pozostałe osoby znajdujące się na terenie szkoły zobowiązane są do podporządkowania się bez zastrzeżeń rozkazom osoby, która objęła kierownictwo i wykonywać ściśle wydawane przez nią polecenia. Po przybyciu jednostek ratowniczo-gaśniczych osoba kierująca działaniami ratowniczymi ma obowiązek krótko poinformować dowódcę przybyłych jednostek o ich dotychczasowym przebiegu i wydanych poleceniach oraz przekazać kierownictwo akcji i podporządkować się jego rozkazom. Przybycie jednostek ratowniczych nie zwalnia osób zaangażowanych w akcję ratowniczą z dalszej pracy w zakresie zwalczania pożaru oraz ewakuacji ludzi i mienia. Jeżeli dowódca jednostek ratowniczych uzna udział tych osób w akcji ratowniczo-gaśniczej za zbędny, należy się usunąć w takie miejsce, aby nie przeszkadzać w dalszych działaniach.

Podstawowe zasady gaszenia pożarów

Może się zdarzyć, że przed przybyciem straży pożarnej zajdzie potrzeba podjęcia działań gaśniczych dostępnym sprzętem gaśniczym. Z tego względu personel powinien znać podstawowe zasady taktyki walki z pożarami, aby móc skutecznie rozwinąć akcję przy większym ognisku pożaru, nawet bez

pomocy straży pożarnej. Działania zmierzające do likwidacji powstałego pożaru, powinny odpowiadać następującym wytycznym:

- muszą być planowe, prowadzone celowo z zachowaniem zasady maksymalnego wykorzystania sił i środków będących w dyspozycji,
- wskazana jest inicjatywa własna pracowników w zakresie podejmowania działań ratowniczo-gaśniczych,
- nieodzownym czynnikiem powodzenia akcji jest odcięcie dróg rozszerzania się pożaru przez pozamykanie drzwi i okien, a tym samym odcięcie dostępu powietrza podsycającego ogień,
- trzeba pamiętać o tworzeniu przerw na drodze rozszerzania się pożaru przez usuwanie palnych przedmiotów z najbliższego otoczenia pożarów,
- przy prowadzeniu działań gaśniczych nie należy dopuszczać do brawury i lekceważenia niebezpieczeństwa, bo utrudni to i skomplikuje akcję przeciwpożarową,
- do pomieszczeń dotkniętych pożarem trzeba wchodzić ostrożnie.
- w atmosferze dymu należy poruszać się w pozycji pochylonej, pamiętając o tym, że najwięcej czystego powietrza znajduje się na wysokości kolan,
- podczas gaszenia należy dotrzeć możliwie blisko źródła ognia i atakować żar, zarzewie, a nie płomienie,
- nie należy pozostawiać nigdy palących się lub niedogaszonych przedmiotów, posuwać się dalej można tylko wtedy, kiedy ugasi się pożar w zasięgu najbliższego otoczenia,
- ogień staramy się otoczyć ze wszystkich stron i wyprzeć na zewnątrz płomienie lub tam, gdzie nie ma przedmiotów palnych,
- należy zawsze pamiętać o drodze odwrotu.

Przestrzeganie podanych wyżej podstawowych zasad taktyki pożarniczej pozwoli uniknąć wielu wypadków oraz skutecznie opanować i zlikwidować powstały pożar.

Zabezpieczenie pogorzeliska po skończonej akcji przez straż pożarną

Po skończonej walce z pożarem muszą być wykonane niezbędne prace końcowe, gdyż pominięcie ich może zniweczyć wysiłki ratowników. Właściwe prowadzenie prac końcowych należących do personelu szkoły obejmuje następujące czynności :

- a) dokładna kontrola miejsca pożaru:
 - należy stwierdzić, czy wszystko zostało dokładnie wygaszone czy nie pozostało gdzieś zarzewie, iskry nie wystudzone miejsca,
 - trzeba zbadać wszelkiego rodzaju szczeliny, szpary, miejsca ukryte itp.,

- skontrolować należy wszelkie sąsiadujące z miejscem pożaru pomieszczenia, zarówno w pionie, jak i poziomie,
- b) zabezpieczenie pogorzeliska:
 - należy usunąć lub zabezpieczyć wszelkie elementy konstrukcyjne grożące zawaleniem, przewróceniem lub urwaniem się,
- c) kontrola urządzeń wszelkiego rodzaju instalacji elektrycznych, wodociągowych itp.
 - należy stwierdzić czy wymienione urządzenia mogą nadal być użytkowane i jakim zakresie,
 - ewentualnie zorganizować naprawę przed włączeniem do eksploatacji,
- d) zorganizowanie dozoru - obserwacji :
 - każde pogorzeliska w ciągu 24 godzin powinno być stale lub dorywczo kontrolowane, szczególnie poddasza i inne pomieszczenia rzadziej użytkowane – taki dozór wykluczy ewentualny nawrót pożaru, co może nastąpić w przypadku nie dość dokładnego wykonania czynności omawianych w punkcie (a)
- e) uzupełnienie sprzętu przeciwpożarowego:
 - po każdym pożarze niezwłocznie przystępujemy do uzupełniania sprzętu. W tym celu sprzęt uszkodzony niedający się naprawić należy wymienić, natomiast użyte gaśnice przekazać do naładowania lub oddać na wymianę. Wymienione czynności wykonać należy jak najszybciej.

IX. ORGANIZACJA I WARUNKI EWAKUACJI

Jeżeli pożar nie został ugaszony w fazie początkowego rozwoju tj. w zarodku, niezbędnym jest, niezależnie od akcji gaśniczej, natychmiastowe zorganizowanie akcji ewakuacyjnej osób przebywających w budynku. Należy przy tym pamiętać, że podstawowym obowiązkiem jest ratowanie najpierw życia ludzkiego, a dopiero potem mienia. Z ewentualną potrzebą ewakuowania osób z budynku szkoły lub jego części należy się liczyć w każdym momencie i w tym celu muszą być spełnione podstawowe wymagania dotyczące zorganizowania i oznaczenia bezpiecznych dróg służących ewakuacji i wyjść ewakuacyjnych. Ruch normalny osób przebiega zwykle równomiernie bez większych utrudnień, nawet w takich sytuacjach jak zatrzymywanie lub wzajemne popychanie się. Niezwykła okoliczność, jaką jest pożar, daje silny bodziec do natychmiastowego opuszczania niebezpiecznego miejsca. Powoduje to dużą intensywność ruchu z możliwością powstania paniki. Należy się wówczas liczyć z działaniem czynników psychologicznych. Nerwowe zaniepokojenie i dążenie do możliwie szybkiego opuszczenia zagrożonego pomieszczenia może zdezorganizować ewakuację, stąd należy postępować według niżej podanych zasad.

Ewakuacja słuchaczy

W przypadku zauważenia pożaru lub otrzymania wiadomości o pożarze, tj. ogłoszonego alarmu, nauczyciele poszczególnych klas opuszczają pomieszczenia po otrzymaniu polecenia. Jeżeli takiego polecenia nie otrzymają postępują zgodnie ze swoim stanem wiedzy, doświadczeniem i na swoją odpowiedzialność.

Kierownikiem akcji ewakuacyjnej jest Dyrektor Szkoły. Podczas nieobecności Dyrektora akcją ewakuacyjną kierują kolejno:

- Kierownik gospodarczy, lub
- osoba wyznaczona do zwalczania pożarów i ewakuacji, lub
- pracownik sekretariatu.

Nauczyciele wykonują następujące czynności:

- a) w sposób spokojny i opanowany przekazują słuchaczom informację, że dotychczasowe zajęcia zostają przerwane, istnieje konieczność wyjścia z budynku najbliższym wyjściem, a dalszy pobyt lub zajęcia będą prowadzone na zewnątrz budynku,
- b) instruuje o sposobie kierunku i sposobie wyjścia, sprawdzają ilość słuchaczy,
- c) po przygotowaniu wszystkich osób nauczyciele wydają polecenia opuszczenia sali zajęć, wyjść wyznaczoną drogą zgodnie z kierunkiem ewakuacji pamiętając o tym by wychodzić samemu na końcu, dbając by wszyscy opuścili salę, zamyka okna i drzwi,
- d) po opuszczeniu budynku szkoły dążyć do jak najdalszego oddalenia się od obiektu na teren zbiórki ewakuacyjnej, od strony południowej szkoły,
- e) przekazują Dyrektorowi informację o ilości obecnych, wedle listy obecności na zajęciach, osób oraz o ilości ewakuowanych osób z danej klasy,
- f) w przypadku niekorzystnych warunków atmosferycznych osoby przeprowadzone zostają do sąsiednich budynków np.: WSzS, klatek schodowych pobliskich budynków wielorodzinnych.

Zadania personelu podczas ewakuacji

Dyrektor Szkoły lub inna osoba kierująca akcją podczas ewakuacji wyznacza:

- pracowników biurowych, do powiadamiania straży pożarnej oraz w dalszej kolejności do ewakuacji podstawowej dokumentacji księgowo- kasowej,
- konserwatora do wyłączenia głównego wyłącznika prądu, podjęcia akcji gaśniczej
- sprzątaczkę, do otwarcia drzwi ewakuacyjnych, kontroli pomieszczeń, sprawdzenia czy wszystkie osoby opuściły pomieszczenia,

Uwaga: w przypadku niepowodzenia akcji gaśniczej w zarodku i groźby rozprzestrzenienia się pożaru, wszyscy pracownicy opuszczają budynek, zamykają okna, drzwi i udają się na miejsce zbiórki.

Ewakuacja mienia

Decyzję o ewakuacji mienia podejmuje Dyrektor lub inna osoba kierująca akcją ewakuacyjną. Ewakuacja mienia winna być tylko w przypadku realnej możliwości, przeprowadzona według następującego planu:

- najpierw ewakuuje się pomieszczenia najbardziej zagrożone, na linii posuwania się ognia i najbardziej cenne przedmioty, wartościowe dokumenty lub wyposażenie pomieszczeń,
- ewakuacja powinna odbywać się z zachowaniem pewnych ustalonych dróg ewakuacyjnych, aby wchodzący po mienie ewakuowane nie przeszkadzali wynoszącym,
- ewakuowane przedmioty należy wynosić i ustawiać tak, aby nie uległy zniszczeniu.

Miejsce składowania ewentualnego mienia musi być bezpieczne pod względem pożarowym, zabezpieczone przed kradzieżą i zalaniem wodą, przedmioty należy składować tak, by nie tarasowały drogi przejazdu. Z ewakuacji przedmiotów bardzo ciężkich i wielkich należy zrezygnować, gdyż prowadzenie takiej akcji jest bardzo utrudnione i może doprowadzić do powstania wypadku z ludźmi. Wszelką ewakuację mienia należy prowadzić w miarę możliwości, przy zachowaniu pełnych zasad bezpieczeństwa dla osób prowadzących ewakuację.

Uwaga! Zgodnie z wymogami Dyrektor organizuje próbną ewakuację całego stanu osobowego szkoły. Omawia przebieg, spostrzeżenia, eliminuje nieprawidłowości, sporządza sprawozdanie.

X. SPOSOBY WYKONYWANIA PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Prace pożarowo niebezpieczne powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione i posiadające właściwe kwalifikacje, sprzęt użyty do prac powinien być sprawny technicznie

i zabezpieczony przed możliwością zainicjowania pożaru.

Do prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, które mogą być wykonywane na szkoły lub w jej obrębie zalicza się:

- prace remontowo-budowlane z użyciem ognia otwartego takie jak cięcie termiczne lub ściernie, spawanie, lutowanie i nagrzewanie,
- prace remontowo-budowlane i konserwacyjne wykonywane w strefach o znacznym nasyceniu gazami oraz cieczami łatwopalnymi np. malowanie i lakierowanie farbami i lakierami z użyciem łatwo zapalnych rozpuszczalników,

- mocowanie elementów klejami łatwozapalnymi,
- mycie i czyszczenie elementów wyposażenia i urządzeń płynami łatwozapalnymi,
- prace remontowe i gospodarcze wykonywane przy użyciu ognia otwartego.

Przed rozpoczęciem prac pożarowo niebezpiecznych Dyrekcja oraz wykonawcy robót obowiązani są do:

- oceny zagrożenia pożarowego w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
- ustalenia rodzaju działań zapobiegawczych,
- wskazania osób odpowiedzialnych za zabezpieczenie miejsc pracy, za przebieg robót oraz zabezpieczenie po ich zakończeniu.

Ustalenia dokonane przez osoby w/w powinny być zawarte na piśmie i podpisane. Jeden egzemplarz pisma należy przechowywać w dokumentacji przeciwpożarowej. Szczególne niebezpieczeństwo powstania pożaru występuje podczas prac spawalniczych i z użyciem otwartego ognia oraz wysokiej temperatury, w związku z tym:

Przed pracą należy:

- a) sprawdzić czy sprzęt i narzędzia użyte do prac są technicznie sprawne, należy je zabezpieczyć przed możliwością zainicjowania pożaru oraz tak ustawić w miejscu pracy, aby istniała możliwość szybkiego wyłączenia dopływu prądu lub gazów spawalniczych,
- b) przygotować i ustawić w pobliżu miejsca pracy sprawny technicznie i odpowiednio dobrany sprzęt pożarniczy,
- c) w zależności od sytuacji w miejscu pracy spawania:
 - zabezpieczyć sąsiednie pomieszczenia przed przeniknięciem płomieni iskier i cząstek metalu, uszczelniając wszelkie otwory i szczeliny w ścianach, podłogach i stropach w tym również otwory w przewodach wentylacyjnych itp. niepalnym materiałem, np. zwilżonymi matami z materiałów niepalnych, gliną, gipsem itp.,
 - usunąć na bezpieczną odległość poza promień zasięgu iskier wszelkie materiały palne, w tym również z sąsiednich pomieszczeń, jeśli w ich ścianach, podłogach i stropach przyległych do miejsca spawania występują otwory i szczeliny nie zabezpieczone w sposób określony wyżej,
 - przykryć szczelnie wszelkie materiały palne osłonami z materiałów niepalnych i nieprzewodzących ciepła, jeśli niemożliwe jest zastosowanie zabezpieczeń określonych wyżej, np.: kocem gaśniczym
 - zabezpieczyć palne elementy budynku przed możliwością zapalenia, stosując w tym celu osłony z materiałów niepalnych i nieprzewodzących ciepła, zraszanie wodą, itp.,

- zdjąć palną izolację z przewodów i konstrukcji na taką odległość od miejsca spawania, aby nie istniała możliwość jej zapalenia,
- zabezpieczyć palne materiały przed zapaleniem wskutek przewodnictwa cieplnego, stosując np. odsunięcie materiałów (w tym również w sąsiednich pomieszczeniach) od przewodów, konstrukcji i urządzeń metalowych poddawanych spawaniu na odległość co najmniej 0,5m lub zastosować stałe chłodzenie wodą, itp.

W czasie pracy należy:

- ściśle przestrzegać zaleceń zawartych w zezwoleniu na prace,
- stale obserwować miejsca upadku rozprysków iskier, ciekłego metalu, niezwłocznie likwidować zauważone źródła ognia, zbierać do wiadra lub pojemnika z piaskiem pozostałości elektrod i rozżarzone części metalu,
- parokrotnie, zależnie od czasu trwania pracy, zraszać wodą zagrożone palne elementy budynku,
- przerwać pracę w przypadku powstania sytuacji grożącej pożarem,
- w razie pożaru alarmować straż pożarną i przystąpić do gaszenia,

Po pracy należy:

- dokładnie sprawdzić, czy w miejscu pracy oraz w przyległych pomieszczeniach, kanałach, itp., nie wystąpiły objawy ognia, tlenie, iskrzenie lub dym,
- zrosić wodą nagrzane palne elementy budynku i miejsca w których mogłoby powstać zarzewie ognia,
- w kolejnych odstępach czasu, a w przypadku szczególnego zagrożenia również w nocy, ponowić kontrolę miejsca i rejonu przeprowadzonych prac spawalniczych
- wyniki kontroli odnotować w książce wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo,

XI. ORGANIZACJA SZKOLEŃ PRACOWNIKÓW

Nieodzownym warunkiem skutecznego działania personelu podczas jakiegokolwiek zagrożenia pożarowego jest uzyskanie odpowiedniego przeszkolenia przeciwpożarowego. Okresowe szkolenia ułatwiają pracownikom szkoły prawidłowe zrozumienie i wyczucie występującego zagrożenia pożarowego, naukę właściwego postępowania mającego na celu niedopuszczenie do powstania i rozszerzenia się pożaru oraz zwalczanie go w zarodku. Niniejsza instrukcja bezpieczeństwa pożarowego omawia organizację, zakres zadań i obowiązków personelu szkoły.

Szkolenie wstępne organizowane jest przed dopuszczeniem pracownika do pracy. Prowadzone jest przez służbę pożarniczą, służbę bhp (obowiązek posiadania kwalifikacji inspektora ochrony przeciwpożarowej) lub pracodawcę. Na szkoleniu wstępnym pracownik jest zapoznawany z instrukcją i potwierdza własnoręcznym podpisem ten fakt.

Okresowo, wraz z organizacją szkoleń w zakresie bhp w odstępie co 3 lata (pracownicy obsługi na stanowiskach robotniczych) i co 5 lat (osoby kierujące, pracownicy pedagogiczni) powinny być przeprowadzone szkolenia przeciwpożarowe całego personelu zgodnie z programem szkolenia uwzględniającym:

- a) zagrożenie pożarowe szkoły,
- b) przyczyny mogące spowodować powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru w obiekcie szkoły
- c) obowiązki i zadania wynikające z zasad zapobiegania możliwości i powstania pożaru,
- d) podręczny sprzęt gaśniczy oraz hydranty wewnętrzne, które są zainstalowane w szkole i sposób użycia tego sprzętu w czasie powstałego pożaru,
- e) zadania i obowiązki w zakresie:
 - zapobiegania pożarom,
 - postępowania w przypadku pożaru,
 - skutecznego prowadzenia ewakuacji,
- f) każdy pracownik powinien znać:
 - zasady alarmowania straży pożarnej i innych służb ratowniczych,
 - sposoby gaszenia pożaru w zarodku przy użyciu dostępnego sprzętu gaśniczego czy hydrantów wewnętrznych.

Ponadto szkolenie okresowe powinno być prowadzone jeżeli:

- zostaną wprowadzone nowe urządzenia wprowadzające istotne zmiany w zakresie zagrożeń pożarowych
- wprowadzono zmiany w przeciwpożarowym zabezpieczeniu obiektu
- wprowadzono nowe przepisy i instrukcje
- prowadzone kontrole wskażą niski poziom wiedzy i znajomości przepisów w zakresie ochrony pożarowej.

XII. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1

**Imienny wykaz pracowników zapoznanych z instrukcją bezpieczeństwa
pożarowego.**

L.p.	Nazwisko i imię	Stanowisko	Podpis
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			

**OŚWIADCZENIE PRACOWNIKÓW O ZAPOZNANIU SIĘ Z INSTRUKCJĄ,
ZASADAMI ZAPOBIEGANIA POŻAROM I POSTĘPOWANIA PODCZAS ZAGROŻEŃ**

.....
(imię i nazwisko pracownika)

.....
(stanowisko pracy)

Ja, niżej podpisany/a oświadczam, że zostałem/am zapoznany/a z przepisami w zakresie ochrony pożarowej, instrukcją bezpieczeństwa pożarowego obowiązującą w Szkole Policealnej-Medycznym Studium Zawodowym im. Marii Minczewskiej w Białej Podlaskiej. W szczególności znane mi są sposoby i zasady:

- zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru w obiekcie, pomieszczeniach i na stanowiskach pracy,
- alarmowania i postępowania na wypadek pożaru i innego miejscowego zagrożenia, a w szczególności zasady ewakuacji osób,
- użycia sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych w miejscu pracy,

Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się przestrzegać jej postanowień.

.....
(podpis prowadzącego szkolenie)

.....
(podpis pracownika)

ZNAKI EWAKUACYJNE I OCHRONY POŻAROWEJ

Drogi i wyjścia ewakuacyjne należy oznakować zgodnie z przepisami i PN. Ma na celu jednoznaczne wskazanie osobom opuszczającym budynek najkrótszej drogi do wyjścia i dotarcia do sprzętu pożarowego.

	Gaśnica
	Hydrant wewnętrzny
	Telefon alarmowy
	Wyłącznik prądu
	Hydrant zewnętrzny
	Wyjście ewakuacyjne
	Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę
	Kierunek drogi ewakuacyjnej
	Kierunek dojścia do drzwi wyjściowych ewakuacyjnych
	Punkt udzielania pierwszej pomocy medycznej lub usytuowanie apteczki
	Miejsce zbiórki do ewakuacji
	Zawór wody, ciepła

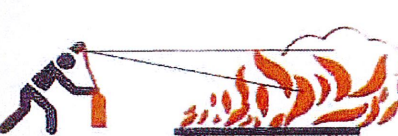
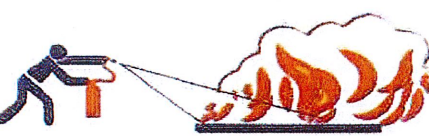
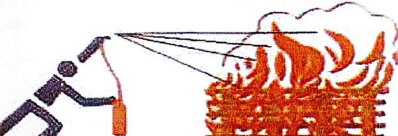
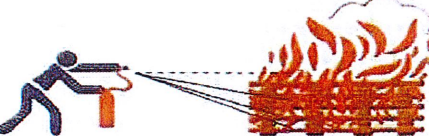
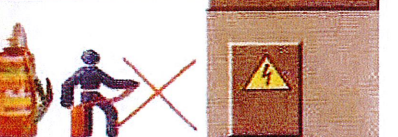
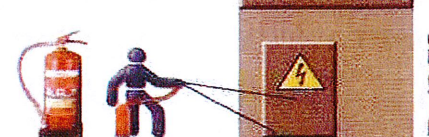

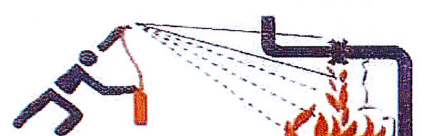

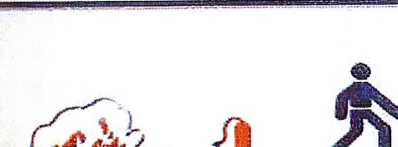

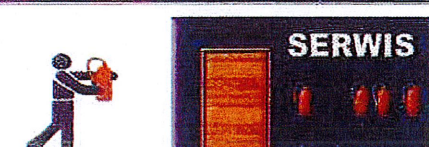
Znaki powyższe są znakami pożarowymi i ewakuacyjnymi stosowanymi w obiektach. Powinny być umieszczone w sposób ułatwiający dotarcie do urządzeń pożarowych oraz przeprowadzenie sprawnej i skutecznej ewakuacji, zgodnie z jej kierunkiem we właściwy opisany powyżej sposób. Znaki umieszcza się w miejscach widocznych, łatwych do identyfikacji. Znaki winny wisieć w miejscach oświetlonych w ciągu dnia pracy obiektu (nie należy ich umieszczać w miejscach ciemnych, gdyż wówczas nie będą właściwie spełniały swojej roli). W trakcie próbnych ewakuacji należy przeanalizować czy w sposób właściwy oznakowano drogi, wyjścia i kierunki ewakuacji. W razie stwierdzenia potrzeb należy dokonać korekt w oznakowaniu obiektu. Umieszczenie znaków ewakuacyjnych przedstawiono w części graficznej Instrukcji odnoszącej się do kierunków ewakuacji z budynku obiektu.

Stosowanie powyższych znaków jest zgodne z obowiązującymi w tym zakresie normami:

PN-EN ISO 7010+A1+A2+A3+A4+A5 Symbole graficzne - Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa, zarejestrowane znaki bezpieczeństwa

ZASADY UŻYCIA GAŚNICY

Gaszenie pożarów podręcznym sprzętem gaśniczym.

Źle	Ogień zaatakować zgodnie z kierunkiem wiatru.	Dobrze
	Pożar palącej powierzchni gasić od skrajnej jego części.	
	Ciała stałe gasić kierując strumień środka gaśniczego na płomień z dołu, a nie z góry.	
	Gaśnicami wodnymi nie gasić urządzeń będącymi pod napięciem! Używać gaśnic do tego przeznaczonych.	
	Ciała ciekłe i gazy gasić z góry w dół.	
	Mając do dyspozycji większą ilość gaśnic uruchomić wszystkie jednocześnie, a nie każdą oddzielnie po jej użyciu.	
	Po ugaszeniu pożaru uważać na ponowne zapalenie. (nawrót ognia)	
	Po użyciu gaśnicy nie zawieszac, tylko ponownie napełnić lub wymienić na nową.	

PROTOKÓŁ

zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pod względem pożarowym

1. Nazwa i określenie budynku-pomieszczenia i miejsca, w którym przewiduje się wykonanie prac niebezpiecznych pożarowo (spawania):
2. Kategoria zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w budynku lub pomieszczeniu:
3. Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występująca w danym budynku, pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac niebezpiecznych:
4. Sposób zabezpieczenia pożarowego budynku, pomieszczenia, stanowiska, urządzenia, itp. na okres wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo (spawalniczych):
5. Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu pożarniczego do zabezpieczenia toku prac niebezpiecznych pożarowo(spawalniczych):
6. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w przypadku zaistnienia pożaru:
7. Osoba(y) odpowiedzialna(e) za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac niebezpiecznych pożarowo (spawalniczych):
8. Osoba(y) odpowiedzialna(e) za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywania prac spawalniczych:
9. Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac spawalniczych po ich zakończeniu

Podpisy członków komisji:

.....

**ZEZWOLENIE NR
NA PRZEPROWADZENIE PRAC NIEBEZPIECZNYCH POŻAROWO**

1. Miejsce pracy
 2. Rodzaj prac
 3. Czas pracy dnia od godz..... do godz.....
 4. Zagrożenie pożarowe /wybuchowe/ w innym miejscu pracy
 5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru /wybuchu/:
.....
.....
 6. Środki zabezpieczenia:
przeciwożarowe
bhp
inne
 7. Sposób wykonania pracy
 8. Odpowiedzialni za:
 - a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac niebezpiecznych pożarowo:
Nazwisko i imię Podpis
 - b) wyłączenie rejonu prac spod napięcia:
Nazwisko i imię Podpis
 - c) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktaż:
Nazwisko i imię Podpis
 9. Zezwalam / nie zezwalam¹ na rozpoczęcie prac:
w dniu(ach) od godz do godz
- (zezwolenie jest ważne tylko po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 8)
- Wnioskujący Przewodniczący Komisji

¹ Niepotrzebne skreślić

10. Prace zakończono w dniu o godz.11

Wykonawca :

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie zostało sprawdzone i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót :

Skontrolował:

.....
podpis

.....
podpis

Uwaga:

Odbierający przekazuje zezwolenie Przewodniczącemu Komisji celem włączenia do akt.

Karta aktualizacja instrukcji

Nr	Data aktualizacji	Treść	Dane osoby uprawnionej	Podpis

Załączniki graficzne:

1. Schemat usytuowania terenu i szkoły względem innych obiektów.
2. Schematy ewakuacji pomieszczeń podpiwniczenia (parter dolny)
3. Schematy ewakuacji pomieszczeń parteru budynku